

1. ÜNİTE

Birey ve Toplum

Bu öğrenme alanı işlenirken bilimsellik, aile birliğine önem verme ve sorumluluk gibi değerlerle sosyal katılım becerisinin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.

Kazanımlar

SB.5.1.1. Sosyal bilgiler dersinin, Türkiye Cumhuriyeti'nin etkin bir vatandaşı olarak kendi gelişimine katkısını fark eder.

SB.5.1.2. Yakın çevresinde yaşanan bir örnekten yola çıkarak bir olayın çok boyutluluğunu açıklar.

SB.5.1.3. Sahip olduğu haklarının farkında olan bir birey olarak katıldığı gruplarda aldığı rollerin gerektirdiği görev ve sorumluluklara uygun davranır.

SB.5.1.4. Çocuk olarak haklarından yararlanmaya ve bu hakların ihlal edildiği durumlara örnekler verir.

1.

Aynı coğrafyada yaşayan ve aynı devlete vatandaşlık bağı ile bağlı olan kişilere vatandaş, hak ve sorumluluklarını bilip bunlara göre hareket eden kişilere ise etkin vatandaş denir.

Buna göre aşağıdaki davranışlardan hangisi etkin vatandaşın yapacağı davranışlardan biri değildir?

- A) Seçim zamanı oy kullanmak
- B) Kendi çıkarlarını ön planda tutmak
- C) Farklı düşünceler karşısında saygılı olmak
- D) Üretim yaparak ülke ekonomisine katkı sağlamak

2.

Sosyal bilgiler dersi tarih, coğrafya, vatandaşlık, psikoloji, sosyoloji, felsefe gibi alanları içermektedir. Bu ders sayesinde toplum içinde uymamız gereken vatandaşlık kurallarını da öğreniriz.

Bu bilgiden hareketle aşağıdakilerden hangisinin 5. sınıf öğrencisi Fatih'in sosyal bilgiler dersinde öğreneceği konular arasında yer aldığı söylenebilir?

- A) Kültürel mirasımız
- B) Besin değerleri
- C) Geometrik kavramlar
- D) Yazım kuralları

İşem Yayıncılık

3.

Sosyal bilgiler dersi sayesinde, okuduğum okulumun, tedavi olduğum hastanelerin ve polis karakolunun bizler için çok önemli birer kurum olduğunu öğrendim.

Buna göre Eymen sosyal bilgiler dersinde;

I. Güvenlik

II. Eğitim

III. Sağlık

alanlarından hangilerine ait kurumların işleyişine dair bilgiler öğrenmiştir?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III

TEST-1

Öğrendiklerimi Uyguluyorum - I

Hiper

4.

Sosyal bilgiler dersi bireyleri toplumsal hayata hazırlarken, onların sosyal yanlarını geliştiren, demokratik değerler kazanmasını sağlayan bir derstir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sosyal bilgiler dersinin bizlere kazandırdıkları arasında gösterilemez?

- A) Demokratik yaşamın kurallarını öğrenmemizi sağlar.
- B) Türk kültürü ve tarihi hakkında bilgiler öğrenilmesini sağlar.
- C) Vücudumuzu ve organlarımızı daha iyi tanımamızı sağlar.
- D) Geçmişte yaşamış uygarlıklar hakkında bilgi edinmemizi sağlar.

5.

Hak ve sorumluluklarını bilip bunlara göre hareket eden kişilere etkin vatandaş denir. Etkin vatandaşlar yapacağı işlerde sorumluluk bilinciyle hareket ederler. Seçim zamanı oylarını kullanır, üzerine düşen vergileri de zamanında öderler.

Bu bilgilerde etkin vatandaşın üzerine düşen görevlerin;

- I. Ekonomi
- II. Siyasi
- III. Sağlık

alanlarından hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

6.

Verilen görselin sosyal bilgiler dersinin kazanımlarından hangisini vurguladığı söylenebilir?

- A) Bireylerde demokrasi bilincinin oluşmasını sağlar.
- B) Temel hak ve özgürlüklerimizi kavramamıza yardımcı olur.
- C) Sorun çözme becerilerimizi geliştirir.
- D) Çevremizdeki tarihî unsurları tanımamızı sağlar.

7. Öğretmenin sorusuna verilen cevaplar şu şekildedir:

- Etkin bir vatandaş olmamıza yardımcı olur.
- Hak ve sorumluluklarımızı öğretir.
- Millet olma bilincimizi güçlendirir.
- Ülkemizi ve dünyamızı daha iyi tanımamızı sağlar.

Buna göre öğretmenin sınıfa yönelttiği sorunun aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Sosyal bilgiler dersinin faydaları nelerdir?
- B) Sorunların çözümünde izlenecek yollar hangileridir?
- C) Tarih bilincinin katkıları nelerdir?
- D) Toplumsal uyum için neler yapılmalıdır?

8.

Sosyal bilgiler sayesinde kültürümüzü, tarihimizi öğrenir ve ulusal bilincimizi geliştiririz.

Sadece verilen bilgiye göre hangisinin sosyal bilgilerin işlediği konulardan birisi olduğu söylenemez?

- A) Türk Kurtuluş Savaşı
- B) Yeryüzü şekillerimiz
- C) Yöresel kıyafetlerimiz
- D) İstanbul'un Fethi

9.

Sosyal bilgiler dersi ekonomik, sosyal, siyasi alanlarda bireylerin gelişimine katkı sağlamaktadır.

Buna göre aşağıdaki kavramlardan hangisi sosyal bilgiler dersiyle ilişkilendirilemez?

- A) Yardımlaşma
- B) Ticaret
- C) Demokrasi
- D) Geometri

TEST-2

Öğrendiklerimi Uyguluyorum - II

Süper

1. • Etkin vatandaş olma
• Üretim yaparak ülke ekonomisine katkı sağlama
• Ülke yönetimine katılma

Verilen kazanımlarımızı aşağıdaki derslerden hangisi ile öğrendiğimiz söylenebilir?

- A) Milli güvenlik
B) Türkçe
C) Sosyal bilgiler
D) Teknoloji ve tasarım

2.

Aynı toprak üzerinde yaşayan ve hukuken aynı devlete bağlı olan kişilere ---- denir.

Verilen tanımda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlelerin doğru tamamlandığı söylenebilir?

- A) Birey
B) Grup
C) Rol
D) Vatandaş

İsem Yayıcılık

3.

Öğrencilik sürecimiz içinde işleyeceğimiz en kapsamlı derslerden birisi Sosyal Bilgiler dersi. Bu dersin müfredatında ilk Türk devletlerinden günümüze kadar tarihî bilgiler öğrenip kültürümüzü kavrar, yaşadığımız dünyayı ve çevremizi tanırız. Bunun dışında temel hak ve özgürlüklerimizi öğreniriz. Kendimizi tanıyıp ilgi ve yeteneklerimizi fark ederiz. Böylece hayatımız boyunca bu dersin faydalarını görmüş oluruz.

Verilen bilgilerden hareketle Sosyal Bilgiler dersi ile ilgili;

- I. Geçmişimiz hakkında bilgi edinmemizi sağlar.
II. Çevremizi ve gezegenimizi tanımamıza katkıda bulunur.
III. Hak ve sorumluluklarımızın sınırsız olduğunu öğrenmemizi sağlar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

4.

Sosyal bilgiler dersi Türkiye Cumhuriyeti'nin etkin bir vatandaşı olmak adına bizlere birçok beceri kazandırarak toplum içinde uyumlu bireyler olmamızı sağlar.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi bu kazanımlardan biri değildir?

- A) Vücudumuzun organlarının biyolojik özelliklerini öğreniriz.
- B) Bir vatandaş olarak hak ve özgürlüklerimizi tanırız, bu sayede hakkımızı savunabiliriz.
- C) Atatürk ilke ve inkılaplarını ve Türkiye Cumhuriyeti'nin dayandığı temel prensipleri öğreniriz.
- D) Doğal kaynakların korunmasını, ekonomiyi, bilinçli tüketici olmayı öğreniriz.

5.

"Etkin vatandaş, toplumun gelişimi için aktif olarak katkıda bulunan, sorumluluklarını yerine getiren ve demokratik süreçlere katılan birey demektir."

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi etkin vatandaşın özelliklerinden biri değildir?

- A) Hak ve sorumluluklarını bilir ve zamanında kullanır.
- B) Kanunlara ve kurallara uyar.
- C) Kişisel menfaatlerini ülke menfaatlerinden önde tutar.
- D) Bilinçli ve duyarlı bir bireydir.

6.

Geçmiş uygarlıklardan kalan kalıntıları inceleyen kazı bilimidir.

Geçmişte yaşanan olayları neden ve sonuçlarıyla inceleyen bilimdir.

İnsanın doğa ile olan ilişkisini, iklimleri, yer şekillerini inceleyen bilimdir.

Verilen bilgilerdeki sosyal bilim dalları seçeneklerle eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Tarih
- B) Coğrafya
- C) Arkeoloji
- D) Ekonomi

7.

Sosyal bilgiler dersi öğrencilere tarih, coğrafya, ekonomi ve vatandaşlık bilgilerini sunarak dünya ve ülke hakkında genel bir bakış kazandırır. Bu sayede öğrenciler, çevrelerindeki olayları ve sorunları daha iyi anlayabilirler. Ayrıca, sosyal bilgiler dersi, öğrencilere demokrasi, insan hakları ve toplumsal değerler gibi önemli konuları öğretir. Bu sayede öğrenciler, demokratik bir toplumda aktif ve bilinçli vatandaşlar olma yolunda ilerlerler. Bu ders öğrencilerin araştırma becerilerini geliştirir ve öğrencilere kaynakları değerlendirme, bilgi toplama ve analiz etme gibi önemli yetenekleri kazandırır. Bu da öğrencilerin eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur. Sosyal bilgiler dersi öğrencilere farklı kültürleri ve toplumları tanıma fırsatı sunar, böylece kültürel çeşitlilik ve hoşgörü konusunda daha duyarlı bireyler olmalarını sağlar.

Verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi sosyal bilgiler dersi gören bir öğrenciden beklenen bir davranış olamaz?

- A) Farklı kültürleri tanıma ve hoşgörü kazanma
- B) Seçme ve seçilme hakkının gereklerini yerine getirme
- C) Hak ve özgürlüklerin sınırsız olduğunu bilme
- D) Vatanseverlik duygusu ile hareket etme

8.

Sosyal Bilimler

Dünyada gerçekleşen olayları, insanların sosyal ve kültürel faaliyetlerini, toplumsal olayları inceleyen bilim dalıdır. Sosyal Bilimler, hayatımızın her alanında yer alan bilim dallarının genel adıdır.

Aşağıdaki sosyal bilimler konularına ait örneklerden hangisi farklı bir bilim dalının inceleme alanı olduğu söylenemez?

- A) Marmara Bölgesi'nde görülen iklimlerin insan yaşantısına etkisi
- B) Milli Mücadele Dönemi'nde Türk kadınının rolü
- C) Çevremizdeki yer şekillerinin özellikleri
- D) İklimler bitki örtüsü üzerindeki etkileri

9.

Haklarını ve sorumluluklarını bilen ve bunlara göre hareket eden kişilere "etkin vatandaş" denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi etkin bir vatandaştan beklenen davranış olamaz?

- A) Trafik kurallarına uymak
- B) Vergilerini zamanında ödemek
- C) Seçim zamanı oy kullanmamak
- D) Çevremizi temiz tutmak

1.

Çevremizde gerçekleşen olayların birden fazla neden ve sonucu bulunmaktadır. Bu olaylar her insanı farklı şekillerde etkileyebilmektedir. Bu durum olayların çok boyutluluğu olarak nitelendirilmektedir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenebilir?

- A) Olaylar herkesi aynı şekilde etkilemektedir.
- B) Olayların birden çok sebebi bulunabilmektedir.
- C) Çok boyutlu olaylar tek nedene bağlı olmaktadır.
- D) Olaylar insanlar üzerinde olumsuz etkiler bırakmaktadır.

2.

Bir olayın birden fazla nedeni ve sonucu olabilir. Bu duruma olayın çok boyutluluğu denilmektedir.

Bu tanımdan hareketle;

- I. Orman yangını
- II. Deprem
- III. Göç

olaylarından hangileri çok boyutluluğa örnek gösterilebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

İsem Yayıncılık

3.

YOĞUN KAR YAĞIŞI SONUCU EĞİTİME 2 GÜN ARA VERİLDİ

Akşam yemeği sırasında bu haberi duyan 6. sınıf öğrencisi Onur, okulların tatil olmasına çok sevinirken, okul kantini çalıştıran babası ise üzüntü duydu.

Bu durum aşağıdaki ifadelerden hangisini kanıtlar niteliktedir?

- A) Olaylar tüm canlıları etkilemektedir.
- B) Olaylar herkesi aynı şekilde etkilemeyebilir.
- C) Olayların tek bir nedeni ve sonucu bulunmaktadır.
- D) Olaylar birden çok nedene bağlı ortaya çıkmaktadır.

TEST-3

Olaylar ve Sonuçları - I

Hiper

4.

Trafik Kazasının Nedenleri	Trafik Kazasının Sonuçları
Sürücülerin dikkatsiz olması	Can kaybının olması
Yolun bozuk olması	Ekonomik kayıpların olması
Aracın arıza yapması	Tamircilerin maddi kazançlarının olması

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılamaz?

- A) Olayların birden fazla nedeni bulunmaktadır.
- B) Olayların birden çok sonuçları vardır.
- C) Olaylar herkesi olumsuz şekilde etkilemektedir.
- D) Olayların olumlu ve olumsuz etkileri vardır.

5.

5. sınıf öğrencisi Ahmet'in yaşadığı mahalleye yeni bir avm açıldı. Mahallede yaşayan gençler kendilerine iş imkânı doğmasından ötürü bu duruma sevinirken mahalle bakkalı İhsan Amca ise üzülmüştür.

Verilen görsel ve bilgiye göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Bu durumdan birçok kişi olumlu ya da olumsuz yönde etkilenebilmektedir.
- B) Olayların çok boyutluluğuna örnek gösterilebilir.
- C) Mahalle için sadece olumlu sonuçlar ortaya çıkacaktır.
- D) Birçok kişi için yeni bir kazanç kapısı olacaktır.

6.

6 Şubat 2023 tarihinde 11 ilimizi etkileyen büyük bir deprem afeti meydana geldi. Birlerce bina yıkıldı ya da hasar aldı. Elli binden fazla vatandaşımız hayatını kaybetti. Afet sonrası tüm ülkede yardım seferberliği başladı. Afetzedeler, gıda, giysi, barınma gibi konularda desteklenmeye çalışıldı. Bu süreçte göç etmek zorunda kalan afetzedeler diğer şehirlerde belli oranda kira artışına da neden oldu. Özellikle afet bölgesinde birçok temel tüketim maddesinin fiyatı arttı. Yıkılan ve hasar gören binaların yerine yenilerinin yapımına başlandı. Bu durum inşaat sektörünün hareketlenmesine, inşaat malzemelerinin önem kazanmasına, inşaat ustalarının da gelir elde etmesine neden oldu.

Anlatılanlara göre,

- I. Olaylar kişileri farklı şekilde etkilemektedir.
- II. Afetler birlik ve beraberlik duygularını artırmaktadır.
- III. Olaylar sadece olumsuz sonuçlar doğurmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- [illegible]

7.

Ülkemizin iç kesimlerinde özellikle Doğu Anadolu Bölgesi'nde kış aylarında aşırı kar yağışları görülmektedir. Bu yağışlar sırasında birçok köy yolu ulaşımına kapanmakta ve yöre sakinleri ulaşım sorunu yaşamaktadır. Yaz ayları yaklaştıkça eriyen kar sularının bölgedeki barajları doldurması sonucu hem elektrik üretimi yapılmakta hem de sulama kanallarıyla tarım alanlarına su gönderilmektedir.

Bu bilgilerden hareketle çıkarılabilecek en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aşırı yağışlar sadece ulaşım sorununa yol açmaktadır.
- B) Ülkemizin doğusu kar yağışlarından olumlu etkilenmektedir.
- C) Olayların etkileri bazen gerçekleşirken, bazen de zaman içinde ortaya çıkmaktadır.
- D) Kar yağışı gerçekleşmez ise elektrik üretimi ve tarımda sulama kesinlikle gerçekleşmemektedir.

8.

Yoğun kar yağışı nedeniyle Bolu Dağı yolu trafiğe kapanmış, sürücüler yolda mahsur kalmış, polis ekipleri ve kurtarma araçları bölgeye sevk edilmiştir. Kar yağışı sebebiyle bölgede okullar 2 gün süreyle tatil edilmiştir.

Bu olaydan hareketle;

- I. Olayların birden fazla sonucu olabilir.
- II. Yaşanan olay herkesi aynı şekilde etkilemektedir.
- III. Olayların yalnız olumlu sonuçları bulunmaktadır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

TEST-4

Olaylar ve Sonuçları - II

Süper

1.

İnsanlar farklı duygu, düşünce veya kişilik özelliklerine sahiptir. Bu durum olayların neden ve sonuçlarının kişilere göre farklılık oluşmasına neden olmaktadır. Bu yüzden toplumdaki bireyler olaylardan aynı şekilde etkilenmeyebilir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

- A) Bir olayın sonuçları tüm insanlığı aynı şekilde etkiler.
- B) Yaşanan bütün olaylar aynı sonuçlara neden olabilir.
- C) Gerçekleşen olayların nedenleri genellikle aynıdır.
- D) Olayların her insan üzerindeki etkileri birbirinden farklı olabilir.

2.

Olayların birden fazla nedeni ya da sonucunun olmasına “çok boyutluluk” adı verilir.

Verilen tanımdan hareketle aşağıdakilerden hangisi olayların çok boyutluluğuna örnek gösterilemez?

- A) Yaşadığımız şehirde deprem meydana gelmesi
- B) Çalışan bir bireyin işten evine dönmesi
- C) Suriye’den ülkemize yoğun göç yaşanması
- D) Ülkemizde Dünya Futbol Kupası turnuvası düzenlenmesi

3.

Bazı olaylara doğrudan tanıklık ederken, kimi olayları televizyondan, gazete haberinden ya da bir tanıdığımızdan öğrenebiliriz. Bizzat içerisinde dahil olduğumuz olaylar bizi daha çok etkilerken, olayın uzaklığı üzerimizdeki etkisini de azaltabilir.

Verilen bilgilere göre;

- I. Olayın etkisinde mesafenin etkili olduğu
- II. Uzaktaki olayların kişiyi etkilemediği
- III. Olayların farklı kaynaklardan öğrenilebildiği

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4.

Yaşamımız boyunca her gün birçok olaya tanık oluruz. Bazı olayları televizyon, gazete, dergi, internet gibi iletişim araçlarından öğreniriz. Bazı olaylara ise doğrudan tanık oluruz. Otobüste, okulda, mahallede gördüğümüz olaylardan bazılarının içinde kendimiz de yer alırız. Bazı olaylar doğrudan bizimle alakalı olup ilgimizi çekerken bazıları da bizi ilgilendirmez.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi karşılaştığımız olayların bir özelliği değildir?

- A) Olayların birçok nedeni ve sonucu olabilir.
- B) Olaylar her insanı farklı şekilde etkileyebilir.
- C) Olaylara karşı insanların tepkileri benzerdir.
- D) Olayların olumlu ve olumsuz sonuçları olabilir.

5.

OLAY	Ortaya çıkan durum, oluşum demektir.
-------------	--------------------------------------

ÖRNEK	Trafik kazası, fabrika kurulması, futbol maçı, okul açılması vb.
--------------	--

Verilenler incelendiğinde aşağıdaki seçeneklerden hangisinde olayların özellikleriyle ilgili yanlış bir bilgi verilmiştir?

- A) Toplumsal olaylar her zaman aynı sonucu ortaya çıkarır.
- B) Her olayın bir veya birden fazla nedeni olabileceği gibi, bir veya birden fazla sonucu da olabilir.
- C) Toplumsal olaylara kişilerin tepkileri farklı olabilir.
- D) Toplumsal olayların sonuçlarından bazı kişiler zararlı çıkarken bazıları kazançlı çıkabilir.

TEST-4

Olaylar ve Sonuçları - II

Efso

6.

Bir olayın sonuçları başka bir olayın nedeni olabilir. Bu da olaylar arasındaki neden – sonuç ilişkisini gösterir. Örneğin, sınavda kötü not alan bir öğrencinin üzülmeye neden olabilir, onun üzüldüğünü gören sınıf arkadaşları, öğretmenleri ve ailesi de üzülür.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Olayların sonuçları birden fazla kişi üzerinde etki oluşturabilir.
- B) Olayların her zaman olumsuz sonuçları olur.
- C) Olaylardan olumlu etkilenmek için sorumluluklarımızı yerine getirmeliyiz.
- D) Olaylar sadece yakın çevremizi etkiler.

7.

Depremler, yerkabuğundaki fay adı verilen kırıklarda meydana gelir. Faylar, kayanın kırılma özelliğine sahip olmasından dolayı yüksek basınç (gerilme, sıkışma veya bükülme) altında kırılmasıyla oluşur. Gerilme levhalarının kademeli hareketi sonucunda yerkabuğunun değişik noktalarında meydana gelir.

Verilen bilgilere göre;

- I. Can kayıplarına sebep olması
- II. Maddi zararlar ortaya çıkarması
- III. Doğal sebepler ile yaşanması
- IV. Ulaşım yollarına zarar vermesi

durumlarından hangisi depremin çok boyutlu sonuçları olduğunu kanıtlar?

- A) I, II ve IV
- B) II, III ve IV
- C) I, II ve III
- D) I, II, III ve IV

1.

Bireylerin üzerine aldıkları görevleri yerine getirmesine sorumluluk denilmektedir. İnsanlar, içerisinde bulundukları gruplarda sahip oldukları roller sayesinde bazı haklar kazanmaktadır. Bu rollerin de insanlara yüklediği bazı görev ve sorumluluklar bulunmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi 5. sınıfa giden bir çocuğun sorumlulukları arasında gösterilemez?

- A) Ev işlerinde ailesine yardımcı olmak
- B) Okul harçlığını kazanmak için bir işte çalışmak
- C) Ödevlerini zamanında ve eksiksiz olarak yapmak
- D) Ailesi ve çevresindekilere karşı duyarlı davranmak

2.

Merhaba ben İsalet Ortaokulu 5. Sınıf öğrencisi Ece. Derslerde öğretmenlerimi dikkatlice dinler, eve gidince de o gün işlediğimiz konuları tekrar edip ödevlerimi yaparım. Ödevlerimi yaparken takıldığım yerlerde ablam bana yardımcı olur. Hafta sonu olduğunda da ablamla birlikte otobüse binerek gezmeye gideriz.

Yalnızca verilen bilgilere göre Ece'nin aşağıdaki rollerden hangisine sahip olduğu söylenemez?

- A) Abla
- B) Yolcu
- C) Kardeş
- D) Öğrenci

İsem Yayıncılık

3.

İklim değişikliği konusu ile ilgili araştırma ödevi olan 6. sınıf öğrencisi Salih, eve gittiğinde önce çalışması için araştırmalarını yapmaya başlamış, arkadaşı Furkan top oynamaya çağırınca da ödevi hafta sonu tamamlarım diyerek ertelemiştir. Hafta sonu annesi, babası ve abisiyle birlikte şehir dışına çıktıklarından dolayı ödevini tamamlayamayıp mahcup bir şekilde ödevi yapamadığını öğretmenine söylemiştir.

Buna göre Salih hakkında;

- I. Üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmemiştir.
- II. Birden fazla rolü bulunmaktadır.
- III. Doğuştan ve sonradan kazandığı rolleri vardır.

değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

TEST-5

Haklarımı ve Sorumluluklarımı Biliyorum - I

Hiper

4.

Fatma Buğlem hafta sonu ailesi ile birlikte dedesi ve anneannesini ziyarete gitmiştir. Birlikte çok güzel bir hafta sonu geçiren Fatma Buğlem, pazartesi günü okulda arkadaşlarına hafta sonu yaptıklarını anlatmıştır.

Bu bilgi ve görselden hareketle Fatma Buğlem hakkında;

- I. Aynı anda birden fazla role sahiptir.
- II. Sorumluluklarını eksiksiz yerine getirmektedir.
- III. Farklı gruplarda farklı roller üstlenmiştir.

değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

5.

Ortak bir amaç için bir araya gelen, aralarında etkileşim olan, en az iki kişiden oluşan insan topluluğuna 'grup' denir.

Verilen tanımdan hareketle aşağıdakilerden hangisinin grup olarak kabul edildiği söylenemez?

- A) Uşak Spor Futbol Takımı oyuncuları B) AVM'de alışveriş yapan insanlar
C) Okul müzik korusu öğrencileri D) Adakuş ailesi bireyleri

6.

Bireylerin sahip olduğu rolleri doğuştan edinilen ve sonradan kazanılan roller olarak ayırabiliriz. Doğuştan kazanılan roller daha çok akrabalık ilişkileri ile ilgili iken, sonradan kazanılan roller sahip olunun yeteneğin, çalışmanın sonucu olarak elde edilir.

Verilen bilgilere göre aşağıdaki rollerden hangisi farklı bir grupta gösterilebilir?

- A) Eylül'ün okul voleybol takımında kaptan olması
- B) Ada'nın süper markete yönetici olarak atanması
- C) Serap'ın Aksaray baro başkanlığına seçilmesi
- D) Göktuğ'un Enver Amca'nın torunu olması

7.

Kişilerin sahip olduğu haklardan bazıları temel haklar olarak kabul edilmektedir. Bu haklar bazı durumlarda kısıtlanabilmektedir.

Buna göre temel haklardan hangisinin hiçbir durumda kısıtlanmasının mümkün olmadığı söylenebilir?

- A) Yaşama hakkı
- B) Eğitim hakkı
- C) Dilekçe hakkı
- D) Özel hayatın gizliliği hakkı

İsem Yayıcılık

8.

Toplum içinde sahip olduğumuz roller, bireylere bazı haklar tanımakla birlikte bazı sorumluluklarda yüklemektedir.

Buna göre,

- I. Sınıf başkanlığı yapmak
- II. Okula zamanında gitmek
- III. Yaşına uygun ev işlerine yardım etmek
- IV. Evin geçimine katkı sağlamak için kuaför dükkânında çalışmak

durumlarından hangileri 5. sınıf öğrencisi Ada'nın rol ve sorumlulukları arasında gösterilebilir?

- A) I ve II
- B) I, II ve III
- C) I, II ve IV
- D) II, III ve IV

TEST-6

Haklarımı ve Sorumluluklarımı Biliyorum - II

Süper

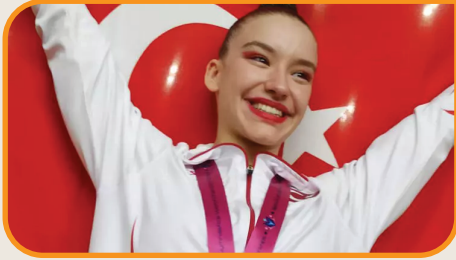
1. Yasal ve toplumsal olarak bireylere tanınan yetki ve kazançlara 'hak' denir. Haklarımızın bazıları doğuştan kazanılırken bazılarına da sonradan sahip olabiliriz. Haklarımızı kullanırken uymamız gereken görev ve sorumluluklarımız da vardır. Sorumluluk, bireylerin yaptığı davranışların sonuçlarını üstlenmesidir.

	HAK		SORUMLULUK
I	Trafik kurallarına uyma	a	Vergi ödeme
II	Din ve vicdan hürriyeti	b	Market kasalarında sıraya girme
III	Sosyal faaliyette bulunma	c	Yerleşme hürriyeti
IV	Özel hayatın gizliliği	d	Ödevleri zamanında yapma

Verilen hak – sorumluluk tablosunun doğru olabilmesi için hangilerinin yer değiştirmesi gerekmektedir?

- A) I ve b B) I ve c C) II ve c D) III ve d

2.

Ayşe Begüm Onbaşı

9 Aralık 2001 Manisa'nın Akhisar ilçesinde doğdu. Babası tekstilci Serkan Onbaşı, annesi Seçil Onbaşı'dır. Akhisar'da bale eğitimi alırken yeteneği İspanyol bale öğretmeninin dikkatini çekti ve ailesini yönlendirmesi sonucu jimnastiğe başladı. Altı yaşından itibaren egzersizlerine Manisa Celal Bayar Üniversitesinde aerobik jimnastik antrenörü Gürkan Er gözetiminde devam etti. Haftanın 5 günü evinden yaklaşık 50 kilometre uzaklıktaki antrenman salonuna otobüsle giderek sporunu geliştirip zaman içinde dünya çapında bir jimnastikçiye dönüştü. 11 yaşından beri Türkiye millî atletidir. Temmuz 2016 itibarıyla ulusal ve uluslararası yarışmalarda 35 altın madalya da dâhil olmak üzere 60'tan fazla madalya kazanmıştır. Güney Kore'de Haziran 2016'da düzenlenen 14. Dünya Aerobik Jimnastik Şampiyonası'nda 15-17 yaş kategorisinde altın madalya kazandı. 2021'in Mayıs ayında Bakü'de düzenlenen 16. Aerobik Jimnastik Dünya Şampiyonası'nda Büyük Kadınlar kategorisinde mücadele eden Ayşe Begüm Onbaşı, topladığı 21.850 puanla kariyerinin ilk büyükler dünya şampiyonluğuna erişmiştir.

Verilen metindeki bilgilerde Ayşe Begüm Onbaşı'nın üstlendiği rollerden birisi olduğu söylenemez?

- A) Yolcu B) Sporcu C) Torun D) Öğrenci

3. • Tek bir kişiyi tanımlamak için kullanılan bir sözcüktür.
• Birden fazla insanın rastgele bir araya gelmesiyle oluşmuş topluluktur.
• Yasalar çerçevesinde insanların ihtiyaçlarını karşılamak için kurulmuş uzun süreli gruplardır.

Verilen bilgileri aşağıdaki kelimelerle eşleştirdiğinizde hangi seçenek dışarıda kalır?

- A) Kurum B) Kalabalık C) Birey D) Sorumluluk

4.

Bir iş grubunda veya kurumunda bir kişinin üstüne düşen göreve rol denir. İnsanların grup içerisindeki rolleri özelliklerine göre belirlenir. Yaş, fiziksel özellikler, kişilik özellikleri, ilgi ve yetenekler rollerin belirlenmesinde etkili olmaktadır. Eğitim durumu ve geçmiş yaşantılar da rollerin üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi roller hakkında yanlış bir bilgidir?

- A) Bir insan tüm rollerini kendi isteğiyle elde eder.
- B) Roller girilen gruplarda farklılık gösterebilir.
- C) Aynı grupta farklı rollerimiz olabilir.
- D) Rollerimiz zaman içinde değişikliğe uğrayabilir.

5.

Sorumluluk, bir görevi veya işi yerine getirme, bir durumu kontrol altında tutma veya başkalarının ihtiyaçlarına dikkat etme gibi anlamlara gelir. Yani, sorumluluk sahibi olmak demek, üzerimize düşen görevleri yerine getirme ve gereken sorumlulukları üstlenme anlamına gelir. Sorumluluk, her yaşta ve her alanda önemli bir kavramdır. Özellikle 5. sınıfta, artık daha büyük ve daha bağımsız olduğumuz bir dönemdeyiz.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi 5. sınıfa giden bir çocuğun yerine getirmesi gereken sorumluluktan biri olamaz?

- A) Derslerine zamanında katılır, ödevlerini yapar.
- B) Ailesine, arkadaşlarına ve çevreye karşı duyarlıdır.
- C) Evin geçimini sağlamak için uygun işlerde çalışır.
- D) Ev işlerinde aile bireylerine yardımcı olur.

İşem Yayıncılık

6.

1

Ödev yapmak

2

Gol atmak

3

Ders anlatmak

4

Hastaları iyileştirmek

Verilen sorumluluklar sırasıyla aşağıdaki hangi rollere aittir?

- A) Öğrenci – Futbolcu – Öğretmen – Doktor
- B) Öğrenci – Basketbolcu – Polis – Doktor
- C) Öğretmen – Futbolcu – Baba – Hemşire
- D) İzci – Arkadaş – Öğretmen – Asker

7.

Küçük Çivi

Kocaman bir gemide küçük mü küçük bir çivi varmış. Bu çivi gemi tahtalarını birbirine bağlayan çivilerden biriymiş. Çivi her gün gemidekileri incelemiş. Tahtaların, çeliklerin, halatların büyük görevler yaptıklarını görmüş. Kendi kendine:

- Bu gemide herkes çok önemli işler yapıyor. Ama ben küçücüğüm. Bu gemide hiçbir işe yaramıyorum. Bari buradan çıkıp gideyim, demiş. Diğer çiviler bu konuşmayı duymuşlar.
- Sakın yerinden ayrılma, demişler. Sen yerinden çıkarsan biz de düşeriz.

Çivilerin konuşmasını tahta ve çelik levhalar işitmiş,

“Siz ne diyorsunuz?” demişler. Yerinizden ayrılmayı asla düşünmeyin. Yoksa hepimiz birden düşeriz.

Bu konuşmaları gemide duymayan kalmamış. Bütün levhalar, tahtalar, çiviler, halatlar, lastikler hep bir ağızdan küçük çiviye seslenmişler,

- Sakın ha, yerinden ayrılma! Yoksa gemi paramparça olur. Hepimiz denizde kayboluruz.

İşte o zaman küçük çivi yaptığı görevin ne kadar önemli olduğunu anlamış. Bu kadar önemli bir görev yaptığı için çok mutlu olmuş. Gemidekilere yerinden ayrılmayacağına söz vermiş.

Ders kitabından alıntıdır.

Verilen metin incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bazı sorumluluklar diğerlerinden daha önemlidir.
- B) Haklarımızı bilmeli ve buna göre davranmalıyız.
- C) Her grupta yerine getirmemiz gereken sorumluluklar farklıdır.
- D) Küçük gibi görünen sorumluluklar aslında bir bütünün önemli parçasıdır.

8.

Belli bir amacı geliştirmek için, uzun süre varlığını devam ettiren gruplardır. Kurumlar uzun süreli bir amacı gerçekleştirmek için kurulurlar. Her kurumun oluşturulması, işleyiş ve faaliyetleri belli kurallara ve yasalara uygun olmak zorundadır.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi güvenlik ihtiyacını karşılayan kurumlara örnek olarak gösterilebilir?

- A) Afyon Devlet Hastanesi
- B) Atatürk Ortaokulu
- C) İzmir Büyükşehir Belediyesi
- D) İstanbul Emniyet Müdürlüğü

1.

Taraf devletler, çocuğun olabilecek en iyi sağlık düzeyine kavuşma, tıbbi bakım ve rehabilitasyon hizmetlerini veren kuruluşlardan yararlanma hakkını tanırlar. Taraf devletler, hiçbir çocuğun bu tür tıbbi bakım hizmetlerinden yararlanma hakkından yoksun bırakılmamasını güvence altına almak için çaba gösterirler.

Çocuk hakları Sözleşmesi'nin verilen maddesi;

I. Sağlık

II. Eğitim

III. Beslenme

haklarından hangileri ile ilişkilendirilebilir?

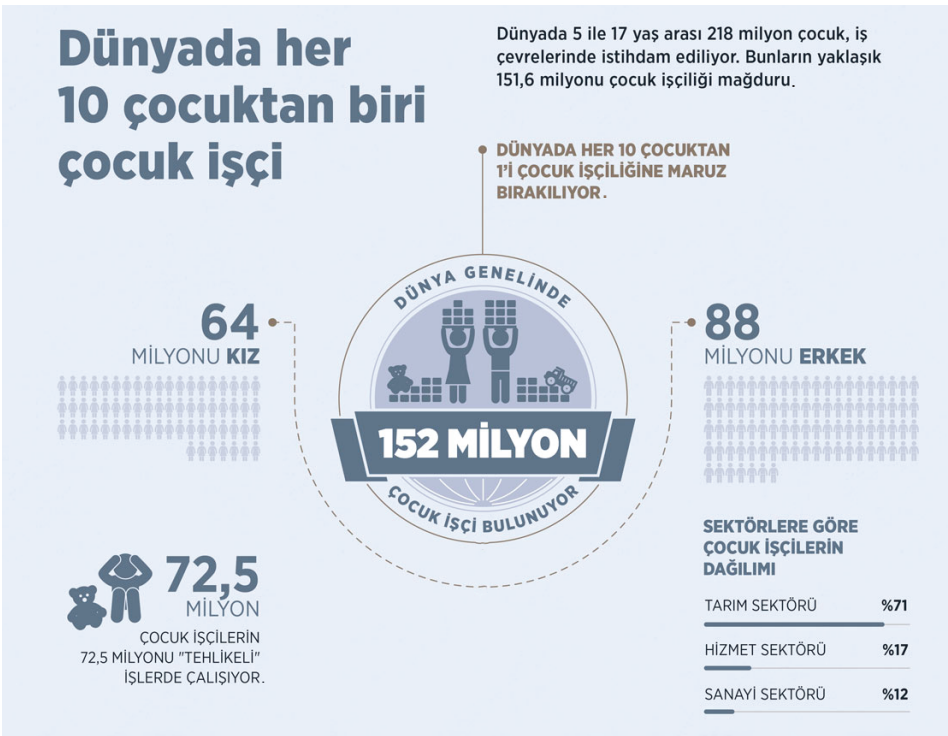
A) Yalnız I

B) I ve II

C) I ve III

D) II ve III

2.

Görselde verilen bilgilerden hareketle çocuklar ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

A) En çok tarım sektöründe çalıştırıldıkları

B) Erkek çocukların daha fazla çalıştırıldığı

C) Çalışan çocukların yarısına yakınının tehlikeli işlerde çalıştırıldığı

D) Ülkemizde çocukların hiçbir şartta çalıştırılmadığı